

NAUJI METAI.

Mišių Lekcija iš šv. Povylo laiško Titui 2, 11-14.

Mylimasis: Dievo mūsų Išganytojo malonė pasirodė visiems žmonėms, mokindama mus, kad atsižadėdami nedorybės ir pasaulinių geismų, blaiviai ir teisingai gyventume šitame amžyje, laukdami laimingos vilties ir didžio Dievo mūsų Išganytojo Jėzaus Kristaus garbės atėjimo, kad mus atpirktų iš visokios nedorybės ir kad nuvalytų sau priimtą žmonių gerų darbų sekėją. Tą kalbėk ir kalbink musų Viešpatyje Jėzuje Kristuje.

Mišių Evangelija šv. Liuk. 2, 21.

Anno metu, kad praėjo aštuonios dienos, kad taptų apipjaustytas bernelis: tapo pavadintas jo vardas Jėzus, kuris buvo pavadintas Angelo pirma negu išėjus prasidėjo.

V. Jėzaus Vardas.

Žmonės yra įpratę savo gerbiamesiems ir mylimiesiems asmenims suteikti gražius vardus jų vardo dienomis. Aštuonios dienos po kalėdų yra mūsų Mokintojo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus vardadienis. Todel krikščionys tą dieną ir švenčia ir laimina. Senasis gražnis paprotys ta diena išreikšti meilę ir pagarbą nukrypo į kypusę: žmonės išreiškia linkėjimus vieni kitiems. Tas taip-gi nebilo, bet palinkėjus viso gero žmonėms reikėtų neužmiršti ir Žmonių Išganytojo. Jis nei vienam ne švenčiamas.

V. Jėzaus vardas yra iš Žydų kalbos. Joje jis tariasi Jehošua. Tas vardas vienatinės nekaltos mergelės Sunni teko del to, kad angelas Gabrieliūs buvo taip liepęs Dievo vardu (Liuk. 1, 31). Grekų kalboje negali būti h tarp dviejų balsių, nėra nei garso š visai ir vyriški vardai nesibaigia dvibalse ua. Todel Grekai Išganytojo vardą išdardavo savotiškai Jėsus. Rymiečiai tą vardą ėmė iš Grekų, bet jie s tarp dviejų raidžių tarė kaip z. Mes gavome tą vardą iš Lotynų kalbos, del to tariame Jėzus. Grekai ilgai ilgą ė ėmė tarti, kaip y. Tada krikščionimis tapo Rusai ir iš naujosios Grekų kalbos Išganytojo vardą gavo Jysus. Anglai ir Amerikiečiai Viešpaties vardą rašo kaip Lotynų kalboje, bet taria savotiškai Džysis. Tame jau nei ženklo nebėlikę iš Jehošua.

Vienas didis žmogus buvo buvęs Žydų tautoje Jėzaus vardu pirm Išganytojo, butent Mozės ar Mažišeiaus įpėdinis. Mozė išvedė savo tautiečius iš Egipto vergijos, pervedė per tyrus, atvedė iki žadėtiosios žemės, bet neįvedė į ją. Jis buvo mažai abejonė nusikaltes Dievui. (Num. 20, 11, 12). Bet didesnė priežastis buvo ta, kad Mozė reikė Senąjį Istatymą, o žadėtoji žemė reikė dangaus linksmybes. Senasis Istatymas neįveda žmonių į dangų. Tą padarė tik Dievo Sunaus pašvęntimas, to Sunaus, kuris davė žmonėms Naująjį Istatymą. Mozės tat abejonė buvo proga pranašystei, išreikštai ne žodžiais tik asmenimis, kad Jėzum vadinsis Tas, Kuris užbaigs žmonių išgelbėjimo darbą. Mozės įpėdinis mes paprastai vadiname Jozeu, kad atskirtume nuo V. Jėzaus, bet Žydų kalboje judviejų vardai buvo vienoki. Vienoki juodu yra taip-gi Grekų ir Rusų kalbose.

Žydų kalboje ir tautoje vardas turėdavo daug reikšmės. Nekar tą tėvų duotąjį vardą žmonės mainydavo, kuomet pasirodydavo naujas žmogus ypatingas arba uždaviniai. Taip Abromo vardas tapo permainytas į Abraomo, kad reikėtų, jog taps keleto tautų tėvu. Jokubo vardas tapo permainytas į Izrael, kad reikėtų Dievo tvirtybę.

Už visus vardus buvusius pasaulyje garbingiausias ir galingiausias yra V. Jėzaus vardas. Šv. Povylys Šv. Dvasios įkvėpimu sako, kad Dievas Jėzui "davė vardą augštesnį už visokį vardą, kad Jėzaus vardui klauptų visi keliai dangaus, žemės ir pragaro gyventojų ir kad visi liežuviai pripažintų, kad V. Jėzus Kristus yra Dievo Tevo garbėje." (Philip. 2, 9-11).

Katalikų Bažnyčioje įvairūs žmonės įvairiai V. Jėzų garbindavo ir garbina. V. Jėzaus vardo garbinimu labiausiai pasižymėjo šv. Bernardinas Siennietis. Jis buvo gimęs Italų žemėje Rugsėjo 8 d., 1330 m., o mirė Gegužio 20 d., 1444 m. Jo karšti pamokslai sustabdė žmogų Italų tautoje. Jis panaikino įprotį kortomis lošti. Kortų žaidimą Bolognijos mieste šv. Bernardinas 1424 m. išmokino daktarui. Žmonės su V. Jėzaus vardu. Permainęs savo išdirbystę žmogus dar labiau pralobė iš V. Jėzaus vardo kortelių, negu iš lošiamųjų kortų.

Dang yra budų V. Jėzaus vardu pagerbti. Lietuvoje yra įsigyvenęs vienas gerėsnis už kitus, kad žmogus su žmogum susitikę sako: "Garbė Jėzui Kristui," o pasveikintaisi atsako: "Per amžių amžius. Amen." Seniau sakydavo "Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus" ir atsakydavo: "Ant amžių amžinių Amen," bet dabar mūsų kalbos mokslininkai parodė, kad geriau yra sakyti: "Garbė Jėzui Kristui." Mūsų tėvų tėvai tą įprotį įvedė. Mums reikėtų tik jį palaikyti.

Laimingi tie katalikų namai, kur V. Jėzaus vardas gerbiamas. Ten keiksmų negirdėti. Ten vyro ir moteries santaika, ten vaikeliai gražiai auga.

Dar reikalingas yra vienas V. Jėzaus vardo pagerbimas, kad mes savo Mokintojo ir Išganytojo nesigėdėtume, jei kas nors, nuo tikėjimo nuklydęs išdrįsta mus pajaukti. Tokiam tylėjimui parodykime, kad jo šneka nepritariame, ir kad V. Jėzaus vardo įžeidimo savo namuose nepakenčiame.

Tokis apsigėjimas ir V. Jėzų pagerbia ir mūsų pačių vertę pakelia net prieš akyse.

Alaska priklauso Suvienytoms Valstijoms. Ta šalis yra labai šalio. 1918 m. beveik pusė jos gyventojų mirė influenza (flu). Nuo to aiko sveikatingumas nedaug pagerėjo. Du ligonbučiai tapo uždaryti dėl lėgų stokos. Organizacija vadinama Washington Guild of the Little Flower (Mažosios Gėlės amatninkų sutartis Washington'e) yra katalikiška draugija. Ji pasistatė uždavinį surinkti lėšų misijoms ligonbučiams. Tos Guild'os pirmininkė yra darbšti ponė W. E. Ontgomery. Ji ateinančiam Vasario mėnesyje ketina padaryti rinkimą Dramblio Bazarą Alaskos ligonbučiams. Panašios Guild'os yra ir kituose miestuose.

Dvasiškojo Gyvenimo Malonumas.

Prisitaikant prie Švento Pranciškaus Salezo.

Vertė: Kun. V. Kulikauskas.

DIEVOTUMO PAMATAI.

Tąsa.

Jis aptemo proto ir išplėšia dušiai patarmes, pasirūžimus ir nuovoką, padaro panašiais tiems, apie kuriuos psalmietis kalba, sakdamas: "Jie yra sumišę, lyg girtas žmogus ir visas jų išmanymas yra prarytas."

Jis stabdo malda, duoda nenorų meditacijos ir atima visą pasitikėjimą Dievo gerumu.

Galop, visi, kurie yra tokio blogo lindumo auka, yra pilni pasibaisėjimo, klaidų, tuščios baimės, jie bijosi, kad juos Dievas apleido, kad neturi juose pamėgimo, kad jie neverti stoti po Dievo akių, prašyti sau atleidimo. Kaip Kainas jie tiki, kad kiekvieno žmogaus ranka pakils prieš juos. Jie mano, kad Dievas jiems yra neteisingas, kad jiems ypatingai bus aštrus amžinystėje, įsivaizdina, kad kiti yra laimingi jų pastangomis. Baimė, kuri paeina iš užsislėpusios puikybės, įtikrinėja juos, kad turį būti nolesni, geresni ir tobulesni už kitus.

Piktoji dvasia, to nusiminimo priežastis (nekalbu čia apie priežastis prigimtas, kurios reikalauja daktaro, o ne teologo) yra tikriausia išpustytoja. Jos darbas visuomet tik ir gali sužadinti neapkančią, liudnumą, pyktį ir apmaudą. Vaistais nuo to yra kantrybė, primanti tą liudnumą, kaip bausmę už tuščius džiaugsmus, smagumus kad pastatė juos augščiau Dievo meilės, kad priešinomės Jo lenkimams ir įkvėpimams. Nors išrodytu, kad viskas, ką tikėtai darome prieš liudnumą, yra tuščias darbas, vienok privalome priešintis. Mes privalome nenusileisti, bet melstis ir giedoti, kolei piktoji dvasia neatsitrauks. Atminkime dvasią, kuri keldavo neramybę Sauliujė, ir kaip jos smarkavimas budavo sustabdomas Dovydo giedojimu. Viršūjai darbai prablaivo mintį, o dvasiški lavinimaisi yra labai naudingi, vartok juos nuliudime, kad ir neturėtum iš jų jokio malonumo. Apisakink kryžių, spausk jį prie savo širdies, siusk prie Dievo atsidusėjimus, kaip va: "Jezau, buk man Jezus," arba "kas gali mane atitraukti nuo meilės Dievo" ir tt. "Jei kas būtų nuliudęs, tesimeldžia," sako šv. Jokubas. Patariu neprailgyti apmąstymo, bet geriau vely jį atpildyti tankesniais atsidusėjimais prie Dievo ir žodžiais pasitikėjimo ir meilės, kaip šie: "O gailėtingumo Dieve, kuris esi geras ir geradaringas, Tu esi mano džiaugsmas, mano viltis, sužadėtinis mano dušios." Nors jie rodytųsi nenaudingi, nepamest jų. Kantriai lauk geros pasekmės, kuri ateis po nekuro laiko, eik, kiek galima, dažniau prie Šv. Komunijos, nes ji mums duoda paguodos Dievuje. Atidaryk savo dušią išmintingam dvasios vadovui ir tai daryk ištikimai ir nužemintai.

SKYRIUS XX.

Apie šventųjų liudnumą.

Liudnumas, kuris yra mums geras, nesukelia apmaudos, neapmarina nei kiek mūsų proto įiegu, priešingai, padaro jįs veikliomis ir uoliomis. Nenutrenkia žemyn širdies, bet išjudina prie maldos ir vilties. Pati dušia pasilieka pagauta karšto dievotumo. Vietoje kartybės jis neša saldžią paguodą. Sekant šv. Augustino nurodymą, daras atgailą turi visuomet būti liudnas, bet visuomet džiaugtis tame nuliudime.

Liudnumas, sako Kassijanas, kuris atlieka tvirtą atgailą, yra geras, nes jis yra paklusnas, nusizeminęs ir ramus; saldius ir kantrus; jis paeina iš meilės ir, pasiekdamas kiekvieną sielos ir kuno skausmą, pasilieka linksmas, gyvas, pilnas lipšnumo ir ramumo saldybės; jis turi visas šv. Dvasios vaisius, meilę, džiaugsmą, sandarą, širdingumą, gerumą, maloningumą, tikėjimą, ramumą ir susivaldymą.

Tokia yra tikra atgaila ir toks yra šventas liudnumas. Ištikrųjų, tai nėra nei liudnas, nei melankoliškas (nusiminęs), bet tikėtai susijudinęs ir švelnus, atmetąs ir saugojąs nuo nuodėmės nuodų; jis pašvenčia praetį ir ateitį Dievo meilei, be priemaišos netobulos meilės, neatsižūrėdamas į bausmę ar amžiną užmokesnį.

Štai pasekmės tos mylinčios atgailos. Ji paprastai atliekama atsidusėjimais, pakėlimu savo širdies prie Dievo, sulig senovės metavojančių budo.

"Aš esmi tavo, o Dieve, gelbėk mane, pasigailėk manęs, miano dušia sudėjo visą viltį Tavjė. Gelbėk mane, o Viešpatie, nes gilus vandens užpylė mano sielą. Padaryk mane kaippo vieną iš Tavo samdinkų, o Viešpatie, pasigailėk manęs, vargšo, nusidėjėlio."

Tokioje prasmėje malda išteisinga.

DIEVOTOS MINTIS.

Šio mažo veikalėlio antroji dalis yra skiriama supažindinti krikščionis su šv. Pranciškaus Saleziečio mintimis. Jos yra išsiskyrusios po įvairius jo veikalus. Jų atitulas yra stebėtinai paprastas, be išdildumų. Šventųjų žodžiai yra didesnis vertės, kaip pasaulinių žodžių sakiniai. Šventieji kalbėjo į širdį ir vartojo jos kalbą, o tai yra tikras išreikšimas supratoms religijos, paremtos meile. Šio pasaulio vyras ir moters, paduodamas joms čia šv. Pranciškaus Saleziečio ištarimus, tikiuosi, kad duosiu joms parauginti tų saldžių, gyvų ir gilių jausmų, kurie yra pasekmė srynos ir tikros meilės. Apšvarstyk kartais tai su šventuoju, kurio dievotumu, budo švelnumu ir išmintimi stebėjosi didikai ir prasti žmonės.

Dievo meilė.

Bukime pasirengę, vely tukstantį kartų mirti, kaip mylėti ką-nors labiau už Dievą. Geriaus visko netekti, negu vilties, drąsos ir pasirūžimo Jį amžinai mylėti. Iš tos meilės išaugs mumyse tikroji liuosybė, kuri yra išsivadėjimas visa ko, kad išpildžius Dievo valią. Gi to pasekmė yra dvasios švelnumas, nepalyginamas ramumas ir stabėtinasis prisitaikymas prie visa ko, kas ne nuodėmė, ar nuodėmės pavojus. Nors retas daiktas matyti ugnį be dumų, bet ugnis šventos meilės yra be jų, kolei ji yra gryna, vienok, kaip tikėtai joje atsiras priemaišai, tuojaus ji parodys neramumo dumus, vergišką baimę, kuri išplėš visą liuosybę.

Jėzus Kristus neabejojo apie šv. Petro meilę, kuomet Jis jį klausė, ar jis Jį myli, bet Jis sėmė sau malonumą, girdint Apaštalą kalbantį, kartojantį ir tvirtinantį, kad jis Jį myli. "Ganyk mano avėles," tarė Jėzus. Ir kuo jis jį turi maityti? Meile. Taip meile, nes be meilės jos negalėtų gyventi. Tarp meilės ir mirties nėra ko

kito. Arba meilė, arba mirtis, "kuris nemyli, sako v. J. J. jau yra miręs."

Meilė artimo.

Meilė, kurios pamatu yra Dievas, yra daug tvirtesnė ir pastovesnė už tą, kuri remiasi ant kmo ir kraujo. Čia ant žemės kitą privalome mylėti taip, kaip mylėsime danguje. Jei pagonis myli tuos, kurie juos myli, tai krikščionis privalo mylėti tuos, kurie jo nemyli. Mylėkime savo artymą ne del to, kad jis doras ir malonus, bet, kad tokia yra Dievo valia. Geriau mes jo mylėti negalime.

Mes privalome savo meilę ir paviršutiniai išreikšti. Šį darbą visuomet telydi dorybė ir šventa Dievo baimė.

Tikėjimas, viltis ir meilė.

Tikėjimas rodo mus laimę, viltis kelia mumyse jos troškimą, o meilė mums ją duoda. Dabar mums reikalingos tos visos trys dorybės, o danguje liks tik viena—meilė. Tikėjimas tenai neįeis, nes tenai jau viską matysime; tuo mažiau viltis, nes jau viską turėsime; tik-tai meilė ras sau tenai vietą, kad mylėtų Dievą visame, už viską labiau ir nusimestų visą uždangalą. Tikėjimo apsiautalas ir vilties priedanga neįeis į dangų. (Daugiau bus).

Kryžiaus Pažinimas.

Kas yra Kryžius? Sakykla, iš kurios V. Jėzus Kristus skelbia savo mokslą.

Gal kas paklaus, kokį mokslą Jis skelbia? Juk apart septynių žinomų žodžių nieko kito nuo Kryžiaus negirdime.—Ar žinote, ką kunigas mokina iš sakyklos ir koksai jo geriausias pamokslas?—Kunigas sako apie nuodėmes, apie šv. Sakramentus, apie paskutinius daiktus, apie Dievo įsakymus ir apie kitus dalykus. O ar Jėzus nekalba nuo kryžiaus apie nuodėmę? Kas Išganytoją prie kryžiaus prikalė, jei ne žmonių nuodėmės? Kas Jam erškėčių vainiką nupynė, jei ne mūsų kaltybės? Kas padavė tulžį ir uksusą, jei ne girtuoklystę? Kas iš rubų išvilko ir baisiai Jį-nuplakė, jei ne mūsų paleistuvystę? Kas jam šoną perdurė ir Dievišką širdį sužeidė, jei ne mūsų nedėkingumą, kerštai, neapykanta ir kiti nedori širdies palinkimai?—Veizėk Jį ir klausykis, kaip apie tai mokina nuo kryžiaus!

O Sakramentai iš kur atsirado? Tai vaisius Išganytojo kraujo, kurį ant kryžiaus už mus pralėjo. Šv. Bažnyčia jį užlaiko septyniuose paslaptinguose induose, ir per kunigus jį dalina. Čia yra tų brangių išganyto vandenų šaltinis. Ar negirdi Dievo įsakymų, kurių mokino? Aš esmi Viešpats Tavo Dievas, kurs tavo išvedžiau iš nuodėmės nelaisvės per kryžių, ant kurio už tave pasišvenčiau. Neieškok svetimų dievų, nes jie tavęs neišgany! Aš tapau paklusnas iki kryžiaus mirčiai. Nieko neužmusk, nes tai mano nuosavybė, krauju atpirkta!.

O paskutinius dalykus, amžinas tiesas, kaip Jis gražiai aiškina! Mirdamas mirtį pergalejau ir gyvenimą atsikeldamas pataisiau. Aš kenčiau, idant tu nekenėtumei amžinai pragare. Per čia kelias į dangų! Per kryžių prig šviesos! Kryžius yra kelrodis!

Koksai pamokslas yra geriausias? Toksai, kurį kiekvienas suprast, tai yra prastas ir aiškus. Ir toksai, ant kurio klausytojas nieko negali pasakyti, bet ranka į krutinę mušdamasis, šauks sutrinta širdimi: "Mano kaltybė!" Ar Kristaus ant kryžiaus pamokslas nėra aiškus? Taip aiškus, kad ir piktadarys po dešinei suprato. Taip aiškus, kad ir stambeldžiai mušėsi krutinėn ir neapkęsdami nuodėmių grįžo nuo Golgotos. Taip aiškus ir sugraudinantis, kad Jo klausydama saulė savo veidą iš nuliudimo pridengė. Taip aiškus ir sujudinantis, kad ir žemė dreba iš gailėsčio, o kietos uolos plyšta. Taip aiškus ir patraukiantis, kad net iš ano pasaulio numirėliai atbėgo Jo klausyti.

2. Kodėl žmonės nesupranta to pamokslą?

Visų pirma del to, kad retai eina prie tos kryžiaus sakyklos, retai apšvarsto Viešpaties kančių, retai klauso šv. Mišių ir pamokslų, kurie kryžiaus anka primena ir aiškina. Tiesa, kryžių ir kryželių namuose turi, bet ne visur, kai kurie ir ant savės nešioja, kartais labai brangius ir atlaidais apdovanotus, bet akių ir širdies prie kryžiaus nepakelia paguodos, nuliudimose ir įvairiuose bandymuose. Vienas širdingas ir maldingas paveizėjimas, vienas pabučiavimas to išganingo ženklo nuvartyt debesis nuo jų dušų.

Antrą del to, kad yra panašus Žydams, kuriems kryžius buvo papiktinimas ir apsilvilimas. Jie Mesijo nenori matyti tokio, kokis jiems pasirodė. Nenori tokf neturtingo, paniekinto ir kuris davėsi prie kryžiaus prikalti. Jų Mesijas turi gyventi karalių rumuose, sėdėti ant sosto, spindėti karuna ir purpura, apsiaustas palydovais su galybės lazda rankoje, kaip nesuskaitomos, nepergalimos karuomenės vadas. Jis turi jiems sugražinti Izraeliaus karalystę, daug garbingesnę negu buvo, militarinę, pirmininkaujančią ktoms tautoms, o toje karalystėje turi parengti gyvenimą be rupesčių, pilną žemiškų gašlumų.

Tokį pat supratimą turi daugelis krikščionių, ir katalikų apie Kristų ir Jo kryžių. Jie ko kito laukia nuo Dievo, o ne kryžiaus. Jie nori, kad juos Dievo Apveizda tiktai saldinais ir linksmybėmis maitytų, o ne karčiais vargo ir kentėjimo vaistais. Nenori suprasti, kam V. Dievas kryžių siunčia! Iš čia šiandie toksai rugojimas ir murgėjimas prieš Dievo valdžią. Kam tie karai ir tiek kraujo praliejimo, del ko netekau sunais ir mano mylimieji išblaškyti? Ar-gi Dievas yra danguje ir tą mato!

Yra ir domiai veizi, kaip tu kryžių neši! Ir Jis neteko Sunaus del tavės ir noriai Jį pašventė, kad tu turėtumei pagelbą kantriai nešti savo kryžių. Klausyk Jo pamokinimų nuo kryžiaus. Jis užžengė ant tos sakyklos, idant tavo dvasią pakeltų, įdiegtų viltį ir kryžiaus meilę.

Šv. Tėvas mato šiandie visame pasaulyje tą patogų, žydišką kryžiaus supratimą, nesutinkantį su katalikų mokslu. Mato, kaip žmonės skundžiasi ir rugoja ant to, kas turėtų būti jiems pajiega, ramstis, ką turėtų mylėti ir abiem rankom laikyties. Del to taikreipiiai prie visų tiknčiųjų, o ypač prie Maldos Apaštalystės narių, idant melstųsi ir prašytų Saldžiausios Jėzaus širdies, kad atidengtų kryžiaus paslaptis ir išmokytų, del ko ir kaip jį nešioti? Nori, idant melstumės ir aukotume už tuos žydznuojančius krikščionis, kurie tikėtai nori aukštinus kryžius ant krutinų nešioti ir žemėingais papuoštus kryželius ant kaklaraiščių prisisegti ir jais švaistyti. Kryžių-gi kentėjimų, Dievo ištyrimų jie neapkenčia, del jų rustinasi ir piktinasi, bet iš kryžiaus negalėdami išbėgti burnoja prieš Dievą.

Tegul tie paklauso didelio poeto Adomo Mickievičiaus pamokinimo:

"Ir kryžius ant Golgotos to neišgany,
Kursai kryžiaus savo širdyje nepastatys."

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

KRIKŠTAS.

Klausimas 1. Jei žmonės pakrikštija kudių namuose del to, kad užgimė menkas, ar tam kudių pasveikus turi jį nešti į bažnyčią, kad kunigas perkrikštytų?

Kazys.

Atsakymas. Namuose pakrikštytą kudių reikia nešti į bažnyčią pas kunigą, pirmiausia, kad taptų surašytas krikšto aktas. Labai tankiai pasitaiko didelių nuostolių turuose del to, kad žmogus negali gauti gimimo metrikų. Be to negalima prirodyti savo giminytės, kuri daug reikiama, moterystės ir turtų palikimo reikaluose.

Namie krikštytą kudių į bažnyčią reikia nešti ir del to, kad kunigas iširtų ar gerai pakrikštytas ar negerai. Nelaikas tą tyrinėti, kada žmogus užauga, kada jo krikšto liudininkai žuvę. Rusijoje apie 1850 metus buvo atsitikimas, kad vyskupo vyskupiški šventinimai pasirodė esą be vertės, nes paaiškėjo, kad jį namuose blogai pakrikštijo, o paskui nenunešė į bažnyčią nei iširti krikšto gerumą, nei aktus užrašyti.

Pakrikštijus kudių namie reikia jį nešti į bažnyčią dar del to, kad prie krikšto yra pridėdama kai-kurių labai daug reikiančių apeigų. Vienos vadinas egzorcizmai, kitos yra krikšto pažadai, trečios yra du šventais aliejais patepimai.

Kuomet pasirodė, kad kudių namie yra gerai pakrikštytas, tuomet netik nereikia jo perkrikštinti, bet nei nevalia to padaryti. Krikštas yra kiekvienam žmogui tik vieną kart suteikiamas. Jei kas gerai pakrikštytam žmogui bando antru kart duoti krikštą, tai tas padaro šventvagystę.

Klausimas 2. Ar tėvų priedermė yra tuoj, t. y. ant ryt po užgimimo nešti krikštinti.

Kazys.

Atsakymas. Senovėje budayo ekskomunikos bausmė už ilgą palikimą kudių be krikšto. Naujame Bažnytinio Įstatų kodekse tas įstatas nėra atnaujintas. Todėl nėra nuodėmės laikyti kudių be krikšto keletą dienų.

Bet Amerikos įprotis laukti su krikštynomis kol motina išgis yra neprotingas ir daug pinigų atsieina tėvams. Kudių jį yra pavojingas. Jauninteliame amžyje del mažos prieštasties gali pasitaikyti mirtis umu laiku. Mirtis be krikšto yra tikra ir didelė nelaimė.

Jeigu neleidžiame savo vaikams, kad jie vaikščiotų ten kur gali gyvybės netekti, tai nestatykime juos į pavojų netekti amžinosios laimės.

VYNAS IR INDAL.

Klausimas. Šv. Rašte skaitome: "Ir niekas nepila jauno vyno į senus indus: nes kitaip vynas perplės indus; ir ištekės vynas ir indai pages: bet vynu jauną reikia pilti į naujus indus." Ką tai reiškia.

Kazys.

Atsakymas. Tie žodžiai yra išimti iš Šv. Mateušo Evangelijos 9 skyriaus 17 eilutės. Išganytojas juos ištarė šitame atsitikime. Mateušas mutininkas, palioję rinkęs mokesčius nuo žmonių ir tapo Kristaus mokintiniu. Džiaugdamasis ta gyvenimo permaina jis padarė pokylį savo draugams, V. Jėzui ir apaštalams. Po to pokylio parizėjai ir šv. Jono Krikštytojo mokiniai klausinėjo, kodėl V. Jėzus nenuolatai pasninkauja, ir kodėl jis ir jo mokiniai pasninkauja mažiau negu parizėjai ir šv. Jono Krikštytojo mokiniai?

V. Jėzus atsakė, jog nepirtinka sužiedotini šalininkams pasninkauti tada, kada jie vestuvėse yra drauge su sužiedotiniu. "Ateis, sako, dienos, kada jie neteks sužiedotinio, tada pasninkaus" (Mat. 9, 15).

Toliau išganytojas, turbūt, matydamas, kad klausiantieji nesupranta, ėmė aiškinti, jog tie patys apsiėjimai netinka visiems laikams lygiai. Kas buvo gera Sename Įstatyme, tas netinka Naujame. Tą pažymėdamas V. Jėzus prirenę klausytojų mintis prie tų permainų, kurias jis turėjo padaryti.

Gera buvo senovėje nesusedėti su mutininkais ir nusidėjėliais, bet dabar atėjo laikas juos gelbėti "Nereikia sveikiems gydytojo, bet ligoniams" (Mat. 9, 12). Dabar atėjo galeistengumo laikas. Senovėje Dievas mirtim bausdavo už mažą darbą subatoje; dabar jau tas permaintyta.

Paiškindamas tą mintį, kad Senojo Įstatymo taisyklėmis negalima tvarkyti Naujojo Įstatymo laiką, Išganytojas vartoja prilyginimą: "Niekas nededa naujo audeklo lopą ant seno rubo, nes išplės jo pilnybę iš rubo ir pasidarys didesnė skylė." (Mat. 9, 16). "Nei nepila naują vyną į senus maišus, nes šiaip ir maišai plyšta ir vynas pasilieja." Mat Žydų tautoje žmonės vyną laikydavo ne mediniuose nei stikliniuose induose, tik tai iš ožio kailio sandariai pasutuose maišuose. Vynui stiprėjant nauji kailiai truputį skėsdavosi ir išlaikydavo vyną. Bet jei kas įpildavo į seną maišą naują vyną, tai jam stiprėjant ir besiskėdiant, senas kailis negalėdavo skėstis ir trukdavo Tuomi iš žmonių gyvenimo imtu prilyginimu Išganytojas pamokina, kada kas tinka vienur, netinka kitur.

ZIEDAS.

Klausimas. Kas pirmas įvedė žiedą į bažnytines apeigas, kaippo moterystės ženklą.

J. J. Rudis.

Atsakymas. Žiedus žmonės nešiodavo pirma negu V. Jėzus užgimė ant žemės, kitaip sakant žiedų paprotys yra senesnis už krikščioniją. V. Jėzus kalbėdamas apie tai, kaip išdykėlis sunus sugrįžo pas tėvą, pridėdą, kad tėvas liepė tarnams atnešti sumi žiedą (Liuk. 15, 22). Čia žiedas nereikiama nei moterystės nei valdžios, tik papuošalą. Taip pat kaipo papuošalą auksinį žiedą minėja šv. Jokubas apaštalas (Jac. 2, 2).

Pirmutinių krikščionių nuomonės apie žiedus buvo nevienodos. Tertulijanas ir šv. Kiprijonas peikė tuos, kurie puošė savo rankas žiedais. Bet Klemensas Aleksandriejus rašė, kad nėra nieko bloga dėvėti žiedus, ypač jei ant jų yra krikščionijos ženklų. Šv. Augustinas sako, kad laišku antspaudus dėdavęs su žiedu (ep. 217, Migne 33, 227), bet Jossidius liudija, kad šiaip šventasis nenešiodavęs žiedo.

Antro šimtmečio pabaigoje krikščionių moterystės palaiminimai apsiėdavo be žiedų. Tertulijanas aprašinėdamas moterystės sakramento laiminimą bažnyčioje minėja tikrai rankų pasidavinimą vienas am, vainikus ir nuometą, bet neminėja žiedo.

Lietuvoje dar nei dabar žiedas nėra priverstinas. Kas nori duoti žiedų palaiminimą, kas nori duoda du vainikų. Taip parašyta

rituale, arba knygoje, iš kurių apeigos daromos. Bet patys žmonės visuomet atsineša žiedus, niekuomet vainikus. Rytinių apeigų katalikystėje visai nėra žiedų palaiminimo. Katalikai unijotai ir nekatalikai pravoslavai vietoje vainiko vartoja karuną. Vieną karuną laiko broliai jaunikiai ties galva, kitą nuotakai.

Nors Bažnyčia nevertodavo žiedų laimindama moterystę, bet jaunikiai nuotakoms dovanodavo tuos papuošalus. Bažnyčia tų dovanų nepeikė.

Galutinai devintame šimtmečiuje 866 m. popėžius Nikolėjus Pirmasis patvirtino tą žiedo dovanų įprotį, paaiškindamas, kad žiedas turi reikšti ištikimybę.

Paskui tapo sustatytos ypatingos maldos žiedams pašventyti, bet įsakymas vis-gi netapo įvestas, kad jaunavedžiai butinai turi vartoti žiedus stodami moterystėn. Tat tebėra palikta jaunavedžiams ant valios.

Knyga, kurioje surašytos visai lotyniškai katalikystei skiriamos apeigos, aiškiai pasako, kad kunigai prisilaikytų vietinių įpročių, o butinai reikalautų tikrai prisiegos ir liudininkų.

VESTUVĖS.

Klausimas. Galilejos Kanoje buvo vestuvės. Svečiuose ten buvo V. Jėzus ir šv. Marija Jo motina ir apaštalai jo mokintiniai. Kas buvo jaunavedys tose vestuvėse.

J. J. Rudis.

Atsakymas. Šv. Jonas aprašo tas vestuves, bet nepasako jaunavedžių nei vardo nei pavardės, nei jaunikio nei nuotakos.

Kai-kurie raštininkai sako, kad jaunikis buvo šv. Jonas apaštalas, ir kad jis ta pačia diena tuo po stebuklo, persiskyręs su savo nuotaka, atsižadėjęs moterystės ant visados ir tapęs apaštalu.

Ta pasaka yra gana graži, bet Bažnyčia jos netvirtina, nes šv. Jonas pats aprašo, kad V. Jėzus dievišką pasiuntinybę patyręs iš šv. Jono Krikštytojo, kuomet V. Jėzus priėmė krikštą (Jon. 1, 35—40). Po V. Jėzaus pasninko šv. Jonas tapo pašauktas drauge su savo broliu Jokubu, kuomet juodu taisė savo tinklus (Mat. 4, 19, 20).

JĖZAUS VARDAS.

Klausimas. Ką reiškia raidės ant komunikantų I. H. S.?

Rudis.

Atsakymas. Tos raidės neturėtų būti ant komunikantų. Sulig ritualo ant Ostijos Mišiose turi būti V. Jėzaus paveikslas prikaltas prie kryžiaus.

Kadangi Asmens paveikslą yra labai sunku padaryti ant geležies, todėl neturtingosios bažnyčios plotkoms kepti taisosi pigesnius prieštaisus, ant kurių vietoje paveikslu yra tik raidės.

Vistiek kur tos raidės yra, jos reiškia V. Jėzaus vardą. Jos yra greikiškos. Pirmutinė reiškia I, antroji panešį į musiškę H, bet grekų kalboje reiškia E; trečioji yra žinoma S. Todėl tarp tų raidžių neturi būti tašku. Jos sudaro pirmąją pusę V. Jėzaus Vardo JES.

Padėjus taškus po kiekvienai raidei jos gauna reikšmės trijų trumpintų lotyniškų žodžių Jesus Hominum Salvator, t. y. Jezus Žmonių Išgelbėtojas.

Tos trys raidės dažniausiai atsikartoja ant knygų, kurias yra Jezuitai parašę, arba ant jų bažnyčių. Jos yra Jezuitų Kongregacijos arba Draugijos herbas ir antspaudas.

APAŠTALAI.

Klausimas. Ar apaštalai gavo krikštą iš vandens, ar ne?

J. J. Rudis.

Atsakymas. Šventame Rašte nėra aprašyta kada nei kaip Apaštalai tapo pakrikštyti vandenim, bet klaidinga būtų iš to išvesti, kad jie netapo krikštyti. Jie nebutų galėję duoti to sakramento kitiems, jei patys nebutų jo gavę. Išganytojas jiems aiškiai paliepė tą sakramento dalyti kitiems: "Eidami tat mokinkite visas tautas, krikštydami juos vandeniu ir Šv. Dvasios." (Mat. 28, 19).

Tuos žodžius Išganytojas tarė Apaštalams atsiskirdamas nuo jų. Jie jau turėjo būti pakrikštyti pirma, nes keturiasdešimčia dienų prieš tai Jis jiems buvo suteikęs kunigystę, o kunigystės negalima priimti neprikus krikšto.

Savo mokintojavo pradžioje V. Jėzus Nikodemui pasakė: "Jei kas neatgims naujai iš vandens ir Šv. Dvasios negali įeiti į Dievo karalystę." (Jon. 3, 5). Matyt jau tada apaštalai buvo pakrikštyti, nes Išganytojas nebutų skelbęs to Nikodemui, ko nebuvo padaręs su kitais artimesniais savo mokiniais.

IŠPAŽINTIS.

Klausimas. Kas pirmas klausė ausinės išpažinties ir davė nuodėmių atleidimą.

J. J. Rudis.

Atsakymas. Atsikėlęs iš numirusių V. Jėzus tarė apaštalams: "Kaip siuntė mane Tėvas ir aš jus siunčiu. Tą pasakę kvėpė į juos ir tarė jiems: Imkite Šventąją Dvasiją, kuriems atleisite nuodėmes bus atleistos jiems, ir kuriems užlaikysite yra užlaikytos" (Jon. 20, 21—23). Katram apaštalui po to pasitaikė ta pačia diena arba ant rytojaus klausyti išpažinčių, duoti ar neduoti išrišimo, to nėra užrašyta Šventame Rašte.

Apskritai iki šiai dienai kunigai neveda išpažinčių klausimo užrašų, nei nevalia vesti. Užrašyta tapo, kada ir kaip V. Jėzus tą priedermę ir tą galybę davė dvasiškijai, bet neužrašyta, kada ir kas pirmutinis ją vartojo.

Vėlesniaisiais laikais atsirado raštų minėjusių kas ir kaip atliko išpažintį, bet tie užrašai nesako kokias kaltybes minėjo. Jei jie pažymi, kaip žmogus išpažintį atliko, tai jie nepirmą krikščionių išpažintį aprašo, o seno įstato pildymą.

Kol krikščionys buvo persekiojami, tol jie slėpdavosi su savo tikėjimo dalykais, ypač su sakramentais. Žodis sacramentum lotyniškai reiškia slepiamą daiktą. Bet kai-kada pats gyvenimas priverdavo šį-į prisitaikyti. Dejeius persekiojimams įsigalėjus daugelis krikščionių pabugo kentėjimų ir atsizadėjo Kristaus. Nenaudam imperatoriui mirus tie nelaimingieji vėl norėjo tapti katalikais. Klausimas pakilo iki Kartaginos vyskupo šv. Kiprijono. "Tegu kiekvienas išpažįsta savo nuodėmę kol dar tebėra šiame pasaulyje, kol jo išpažintis gali būti priimta, kol atlyginimas kunigo duotam atleidimas

tinka ir Dievui (De lapis e. 29).

Seniau už šv. Kiprijoną gyveno Tertulijanas. Apie 200 metai rašė savo veikalą apie atgailą ir pažymėjo, kad už tikėjimo atsisėjimą, žmogūdystę ir svetimoterystę tik vieną syk tegalima duoti išrišimo. Bažnyčios nuomonė buvo kitokia. Tertulijanas ilgai už tas nuodėmes nebeuorėjo nei vieną kartą duoti išrišimo ir ta eretiku.

Eretiku tapęs jis baisiai išniekino Herma, kuris anksčiau buvo rašęs veikalą "Pastor" (Ganytojas) ir pasakęs, kad galima duoti išrišimą ir už svetimoterystę.

Tuo pačiu laiku, kaip sv. Jono Evangelija, kurioje aprašyta, kad V. Jėzus davė apaštalams galybę atleidimui nuodėmės, tapo sustatytas "Dvylikos Apaštalių Moksias." Jame pasakyta: "Viespaties dnoje susirinkite į kruvą ir laukite Duona... išpažinę savo nusikaltimus, kad jus auka galėtų būti gryna."

Kelias metais anksčiau šv. Klemensas Pirmasis rašė karu reiki išpažinti tas nuodėmes susiėjus draugėn: "pasiduokite kunigams priimkite bausmę, kad pasitaisytumėte." Tie žodžiai parašyti ta 92 ir 99 metų.

Nors tat negalime pasakyti, kas pirmutinis priėjo išpažinties katras apaštalas pirmiau už kitus tą sakramentą suteikė, bet žino kad V. Jėzus išpažinties sakramentą įstatė, ir kad krikščionys jį naudojami, ir kad keletą kartų seniausiuose raštuose apie jį parašė, nors su savo sakramentais slapstėsi persekiojimų laikais.

SODOMA IR GOMORA.

Klausimas. Kokoje vietoje buvo miestai Sodoma ir Gomora, kas tenai yra šandie?

J. J. Rudis.

Atsakymas. Apie Sodomą ir Gomorą jau dusyk gana plačiai vo aiškinta "Drauge" neperseniai. Nemažonu būtų atkartoti. Klusimui atsakome trumpai: Tuodu miestai buvo Palestinos žemėje a penkioliką lietuviškų mylių nuo rytinio Tarpžeminės jūros krant Dabar tame daikte yra pietinė įlanka ežero vadinamo Negyva ju Kun. P. Bučys.

KATALIKIŠKOS ŽINIOS.

Čeko-Slovakijos prezidentas ir valdžia buvo aiškiai priešingai talikams. Laisvamanių fanatikų daugelis buvo atstovų bute ir sena Pirmutiniai laisvosios respublikos žingsniai buvo kenkti katalikan Bet katalikai revoliucionieriai netapo. Jie rėmė savo tėvynės kūbą, nors kurėjai daug rupinosi katalikystę ardyti. Tas apsiėjimas ir rodė, kad netiesos buta kalbose, buk katalikai priešingai respublik Šmeižikai neteko pasitikejimo. Atstovas Rudnicki inėse sumanyt kad viespatijos pašalpa negalėtų naudotis katalikų dvasiškija.

Bet žmonėms taip jau buvo įsipykęs aklas Rudnickio laisvamanas kas fanatizmas, kad net atstovų dauguma balsavo prieš jo sumanyt Tas dalykas perėjo į senatą ir du trečdaliu senatorių ablsavo už gelbą dvasiškijai. Atstovų bute dar tebėra sumanymas vadinam atidalinti Bažnyčią nuo Viešpatijos. Jeigu jis būtų taip nekaltas, ka jo vardas, tai nebutų vargo, bet po tuo vardu slepiasi katalikų teis sumažinimas. Čeko-Slovakijos vyriausybė pajuto, kad dabar nelabai tokiems daiktams; todėl atstovų buto komisija patarė nesiskubinti elgtis atsargiai. Labai menkos vertės dvasia buvo apėmusi Čeko-S vakijos dvasiškija. Kunigai sudarė profesionalę uniją ir per po žiaus nuncijų arkivyskupą Micarą įdavė šv. Tėvui reikalavimą, k valia būtų jiems vesti pačias. Ant rašto buvo 280 parašų. Šventa Tėvas liepė parašus padalinti sulig vyskupijų ir pasiuotė užklausi vyskupams. Tie kreipėsi prie pasirašiusių kunigų. Daugelis kun asisakė neketinę vesti moterų, bet asirašę del unijos sutarties. To budu unija pasirodė esant gutartin su tikslu kovoti prieš Bažnyč teises. Unijos pirmininkas yra dekanas Kroihier. Jo vyskupas j patarė atsakyti iš unijos. Jis dar neatsisakė, bet veda derybas Pragos arkivyskupu Kordac'u. Derybos veikiausiai pasibaigs tuo kad unija liksis ekonominiems kunigų reikalams aprupinti, o nesik tokius daiktus, kaip kuniginių įžadų masinis laužymas.

Suvenyrose Valstijose šmet yra keturiasdešimt tukstančių I testantių bažnyčių be dvasiškijai. Federal Council of Churches (deralė Bažnyčių Taryba) paskutiniame savo susirinkime nusiskur kad skaitlius protestantų jaunuomenės įstojančios į seminarias r lat eina mažyn visose protestantų šakose. Oberlin College Ohio p pindavo daugiausia dvasiškų Kongregacionalistams. Šiais 1911 Birželio mėnesyje neįstojė nei vienas kandidatas, žadantis dvasiškų. Suvenyrytų Valstijų Pietuose yra 1800 Metodistų baz dvasiškų 1000 episkopų ir 1000 presbiterijonų. Harvard'o, ton'o ir Ohio Wesleyan'o universitetuose protestantiškos teolog skyriai eina mažyn. Pietinė baptistų bažnyčios dalis turi 3000 namių be dvasiškų. Nors protestantai tankiai su katalikais kov bet mes nesidžiaugiamė šituo priešų sumažėjimu. Jis pasidarė del kad gyvenimo brangenybė padidėjo labiau negu protestantų visu nės duosnumas tikėjimo reikalams. Turėdami maityti šeimynas t testantų dvasiškiai veikia gali pelnytis duoną kituose pašaukimu

Trumpai prieš Kalėdas, Gruodžio 16 d., arkivyskupas Pacelli, Tėvo atstovas Vokietijoje, įteikė tos šalies prezidentui Ebertui s įgaliojimo raštus. Pasirodė, kad Vokietija prisilaiko senosios tai lės, kad atstovų dekanas yra šv. Tėvo pasiuntinys. Ebertas yra eijalistas, bet jis netokis aklas, kaip diduma lietuviškųjų socija palaikij.

Pittsburghe, Pensylvanijoje, prie Liberty ave. ir 17th st. Clara Baker šv. Patrik'o svetainėje Grudžio 21 d. pradėjo mok katalikes moteris ir merginas kaip reikia apsiėti su ligoniais u gusiais ir vaikas. Jos slaugojimo kursas susideda iš penkiol paskaitų. Kas tų paskaitų išklauso, gauna naminės ligonių priki tojos diplomą. P. Clara Baker iutė yra valstybės slaugotoja.

"MEILE" Literatūros — mokslo visuomenės katalikiškas laikraštis.

Išleis kas mėnesį. Vienas iš svarbiausių lietuviškų laikraščių. "MEILEJE" talpinama daug įvairių ir naudingų skaitynų. Kiekvienas ras sau naudą. Išleis jau 18 metų. Išleidžia kunigas M. J. Urbanas.

Kaina metams \$1.00
Už mėnesį 0.10
Rašyk šiuom adresu:

"MEILE" 301 State Street, Du